

Milí bratři, milé sestry, milé děti, zdravím vás do vašich domovů apoštolským pozdravem:

Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen.

Introit: Žalm 27:1.4-5 *Hospodin je světlo mé a moje spása, koho bych se bál? Hospodin je záštita mého života, z koho bych měl strach? ⁴ O jedno jsem prosil Hospodina a jen o to budu usilovat: abych v domě Hospodinově směl bydlet po všechny dny, co živ budu, abych patřil na Hospodinovu vládnost a zpytoval jeho vůli v chrámu. ⁵ On mě ve zlý den schová ve svém stánku, ukryje mě v skrýši svého stanu, na skálu mě zvedne.*

Píseň (1): 639

Modlitba:

Hospodine, náš nebeský Otče,

děkujeme ti, že jsme se směli dožít další neděle, byť i tento "den Páně" musíme prožívat jen v rodinném kruhu, mezi našimi nejbližšími. Ale už nám svítá naděje, Hospodine: Snad příští neděli už po boku našich bratrů a sester budeme tebe chválit v našem kostele, při shromáždění tvého lidu. Ovšem my nechceme upínat náš zrak jen do budoucna. Také dnešek má svou váhu. I dnes k nám, jak věříme, promluvíš. I dnes s námi budeš jednat pro lásku Pána Ježíše Krista v Duchu svatém. I dnes se k nám přiblížíš a budeš s námi, a zároveň nás přitáhneš o kousek blíž k sobě. Pane, pracuj s námi. Upozorni nás, že ne všechno v našem životě je ve shodě s tvou vůlí. A zároveň nás upokoj, že všechny naše viny jsou Kristovou obětí přikryty a všechny naše nedostatky jsi nám pro Ježíšovu spravedlnost odpustil. Hospodine, posvět' nás svým Duchem. Amen.

1. čtení: Matouš 21:10-17

Píseň (2): Ž 8

Hlavní (2.) čtení: Ž 8

Jako základ dnešního kázání jsem vybral Žalm 8, který jsme nyní zpívali a který jsme také četli uplynulý týden v rámci našeho sborového čtení Písma. Přečtu tento Ž 8 nejprve v kralickém a poté v ekumenickém znění.

Kázání:

ÚVOD: Hudba z jiného světa

Milí bratři, milé sestry,

jistě se nespětu, když řeknu, že Žalm 8 patří mezi ty nejznámější a nejkrásnější biblické písně. Mnozí z nás jej dobře znají, někteří snad i nazpaměť. A tak doufám, že vás dnešní kázání na tento biblický klenot potěší. Žalm 8 je nadepsán jako:

- **Žalm Davidův.**

To nutně nemusí znamenat, že jej složil přímo sám král David. Mohl. A nemusel. Existují překlady, které nadpisek překládají jako **žalm pro Davida**. Že nějaký zpěvák či básník píseň složil pro pana krále. Jiné verze překládají tento nadpisek jako **davidovský žalm**. Tedy žalm, který patří do sbírky královských písní.

Navíc se nemáme čeho chytit, když chceme zjistit alespoň přibližné stáří tohoto žalmu. A tak jedni vykladači tvrdí, že žalm složili židé v babylonském exilu (tedy v 6. století př. Kristem, zhruba 400 let po smrti krále Davida). Jiní vykladači jsou zase toho názoru, že jej skutečně sepsal sám David, zpěváček Hospodinův. Kdo to rozsoudí? A je to vůbec důležité? Záleží na tom?

Bude se mě ten biblický žalm víc dotýkat, když budu vědět, v kterém století byl sepsán? Osloví mě více či méně, když si budu jistý, jak to bylo s Davidovým autorstvím? Jistěže ne.

Někteří vykladači dokonce píšou, že tento žalm sepsal král David – a teď pozor! – ještě jako mládenec. Ještě jako mladý pastýř. Tedy v době, kdy ještě nevládl celému Izraeli. A zajímá vás, jak k tomuto tvrzení došli? No, David přece opěvuje krásu Božího stvoření, na což jistě v pozdějším věku, jakožto král, už neměl moc času. Navíc pokládá hluboké, řekli bychom až filosofické otázky, které dospělý člověk pod tíhou starostí všedního dne nemá sílu řešit. A k tomu musíme připočítat i fakt, že David jako pastýř mohl po nocích pozorovat rozsvícenou oblohu: Měsíc a hvězdy.

Bratři a sestry, klidně to tak mohlo být. Jen bychom si z toho neměli odvodit, že žalmu nemohou dobře porozumět lidé starší 25 let.

I nám, starším lidem, tato biblická píseň vstoupila do srdce, přestože máme mnoho starostí v zaměstnání a také doma, v rodině. Přestože si z časových důvodů neklademe každou chvíli závažné otázky. A přestože večer usínáme unavení u televize někdy mnohem dřív, než hvězdy na obloze začnou svítit.

A víte co? Otočme to! Právě proto, že už se kolikrát neumíme v životě zastavit, nemáme sílu a čas řešit hluboké otázky našeho života, plujeme tak nějak po hladině a náš život je často velmi povrchní, právě proto nás tento žalm tak oslovuje. Je to hudba z jiného světa, která nás nutí na chvíli vystoupit z vlaku, který se řítí do "stanice infarkt". Žalm nás pobízí ke třem aktivitám, které žel často odkládáme, někdy na neděli, jindy dokonce na „svatého Dyndy“. K čemu nás tedy vybízí? Za prvé: *Vzdejte Bohu čest a slávu.* Za druhé: *Podívejte se nad vztahem Boha k vám, lidem.* A za třetí: *Přimkněte se pevně k Pánu Ježíši Kristu.*

I. Vzdej Bohu čest a chválu!

Takže: Žalm 8 nás vede nejprve k tomu, abychom vzdali Hospodinu čest a slávu. Tím žalmista svou píseň začíná i končí:

- ***Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vsí zemi!*** (v. 2 a v. 10)

Bratři a sestry, přemýšleli jste někdy nad tím, kdo je to vlastně Bůh? Určitě ano. A zatočila se vám při těchto úvahách hlava? Neskončili jste nakonec u toho, že my lidé víme o Bohu málo, maličko? Asi stejně, jako o nás lidech vědí mravenečci? Jistě, Hospodin se nám sám zjevil. A sám o sobě vypráví ve svém slovu, v Písmu. Za to nikdy nebudeme dostatečně vděční.

A přece: Čím hlouběji promýšlíme, kdo je Hospodin, tím ochotněji uznáváme, že toho víme tak málo. Jen se zamysleme: *Bůh je láska*, říká Jan. (1J 4:16) *Bůh je oheň stravující*, říká autor listu Židům. (Žd 12:29) *Bůh je nesmírně milosrdný*, rozčileně vyznává prorok Jonáš. (Jon 4:2) *Bůh brzy ve svém hněvu zařve jako lev*, doplňuje ho prorok Ozeáš. (Oz 11:10) Tyto kusé výpovědi z Písma o Bohu by nám vystačily na zbytek života a stejně bychom je úplně nepochopili. Opravdu: Jde nám z toho kolikrát hlava kolem, když máme promyslet a říct, kdo je vlastně Bůh.

A k čemu nás tyto úvahy nakonec přivedou? Snad k rozmrzelému konstatování, že je to ztráta času? Snad k zoufalému vzdechu, že my lidé nevíme vůbec nic? Doufám, že ne! Dovést by nás totiž měly k tomu, že vzdáme Bohu čest a slávu. Začneme Boha chválit.

A proto David zpívá:

- ² ***Hospodine, Pane náš, jak vznešené je tvoje jméno po vsí zemi! Svou velebnost vyvýšil jsi nad nebesa.***

Hospodine, můj mozeček je tak malý, abych tě úplně pochopil a poznal. A tak tě raději chválím, můj Pane. Zpívám ti, Hospodine. Plný úžasu a přemožen svatou bází vyznávám, že jsi vznešený. Že tvou velebnost nevystihnu, ani kdybych žil zde na zemi tisíc let. Nakonec: Chválit tě přece budu po celou věčnost. Copak andělé v nebesích a svatí, Kristem zachránění lidé, nezpívají neustále Bohu oslavné písně?

Tak to přece popsal apoštol Jan, autor knihy Zjevení:

- ⁹ *Potom jsem viděl, hle, tak veliký zástup, že by ho nikdo nedokázal sečíst, ze všech ras, kmenů, národů a jazyků, jak stojí před trůnem a před tváří Beránkovou, oblečení v bílé roucho, palmové ratolesti v rukou.* ¹⁰ *A volali velikým hlasem: "Díky Spasiteli, Bohu našemu, sedícímu na trůnu, a Beránkovi."* (Zj 7:9-12)

Je to vlastně veliká výsada, Hospodine, že ti už zde na zemi můžeme zpívat. Že tě můžeme v modlitbách velebit a oslavovat. Ach, Pane, ty jsi tak veliký, mocný, plný lásky, tak milosrdný, trpělivý a zároveň tak hrozný ve svém spravedlivém hněvu, tak kreativní a dokonalý. Chválíme tě a vzýváme tvé jméno!

A hned si všimněme těch kontrastů, bratři a sestry. Žalmista zpívá:

- ***Svou velebnost vyvýšil jsi nad nebesa.***

Ale hned na to naváže:

- ³ ***Ústy nemluvat a kojenců jsi vybuďoval mocný val proti svým protivníkům a zastavil nepřítel planoucího pomstou.***

Na jednu stranu: Hospodinova velebnost prostupuje celým stvořením a celé stvoření převyšuje. Není jemu rovného. Na druhou stranu: Hospodinu se zalíbilo projevovat svou moc v tomto světě skrze ty nejslabší, nejmenší, nejneopatrnější. Ano, bratři a sestry, to je náš Bůh! Takový je Hospodin! On si ke svému dílu spásy používá ty nejslabší jedince. Vždyť Hospodin zachránil celý obydlený svět kolem Egypta skrze uvězněného židovského otroka jménem Josef. (Gn 37-50) Celý Izrael zachránil z rukou mocných Pelištejců skrze mladého pastýře ovcí, Davida. (1S 17) Hospodin sám mocně promlouval ke svému neposlušnému lidu skrze mladička Jeremjáše. (Jr 1) A svého vlastního Syna poslal do našeho světa jako bezbranné dítě. (Mt 1-2) Sám Pán Ježíš chválí Hospodina těmito slovy:

- *Velebím, tě Otče, Pane nebes i země, že jsi ty věci skryl před moudrými a rozumnými a zjevil jsi je maličkým.* ²⁶ *Ano, Otče, tak se ti zalíbilo.* (Matt. 11:25-26)

A apoštol Pavel říká:

- ²⁶ *Pohled'te, bratří, koho si Bůh povolává: Není mezi vámi mnoho moudrých podle lidského soudu, ani mnoho mocných, ani mnoho urozených;* ²⁷ *ale co je světu bláznovstvím, to vyvolil Bůh, aby zahanbil moudré, a co je slabé, vyvolil Bůh, aby zahanbil silné;* ²⁸ *neurozené v očích světa a opovržené Bůh vyvolil, ano vyvolil to, co není, aby to, co jest, obrátil v nic -* ²⁹ *aby se tak žádný člověk nemohl vychloubat před Bohem.* (1K 1:26-29)

V prvním čtení jsme slyšeli, jak Pán Ježíš cituje slova Žalmu 8 bezprostředně poté, co vyžene kupce a směnárny z chrámu. Jeho nepřátelé jsou rozhněvaní. Mimo jiné je štve, že nějaká ušmudlaná děcka provolávají v chrámě slávu Pánu Ježíši. Ty děti totiž křičely:

- *Hosanna Synu Davidovu.*

A tak se ho ti zákoníci a velekněží rozčileně ptají:

- *"Slyšíš, co to říkají?" Ježíš jim odpověděl: "Ovšem! Nikdy jste nečetli: '**Z úst nemluvnátek a kojenců připravil sis chválu**'?"* (Mt 21:16)

Tedy: Ty děti oslavují Boha a jeho Mesiáše. Bůh si je k tomu použil. Nemusel by, kdybyste mně vy sami, vážení pánové, chválili. Ale k tomu vy se nesnížíte, že? Ty děti vlastně zpívají tak trochu i vám, abyste prohlédli. Abyste odhodili svůj hněv. Abyste se vzpamatovali. Abyste uvěřili. Abyste se stali mými přáteli, a tím přáteli Hospodina.

Stalo se to kdysi dávno v Anglii: Jistý bratr Lawrence byl pro své evangelické vyznání nejprve mučen a pak odsouzen k trestu smrti upálením. Na hranici ho museli nést připoutaného k židli, protože kvůli mučení nebyl schopen stát na vlastních nohách. Když jeho trýznitelé zapálili hranici, vyrojilo se z davu několik dětí, které začaly běhat kolem ohně a křičely: „Bože, posilni svého služebníka a splň svůj slib.“ A Bůh toho mučedníka skutečně posílil a povzbudil skrze ústa dětí. Díky jejich modlitbám odešel z tohoto světa statečně a čestně – přímo do Božího království.

Bratři a sestry, kolikrát jsme my sami zažili, že nás děti přivedly blíž k Bohu svými slovy, nebo třeba písněmi? Jeden můj kolega mi kdysi vyprávěl, jak ho při hodině náboženství jedno dítě – aniž by vůbec tušilo! – přivedlo k pokání, k lítosti nad vlastním hříchem a ke změně života.

A moje nedávná zkušenost: Když jsme s rodinou nahrávali pro vás video s písní, naše Rozárka mi řekla: *Tati, mně je tady v kostele zima. Ale já to vydržím, protože to je služba Pánu Bohu.* Tím mě samotného posunula dál. Já jsem v tu chvíli "jen" nahrával video, navíc nervózní a nespokojený s výsledkem. Ale ona sloužila Pánu Bohu! Tou její větou mě Hospodin zastavil. A tak jsem i já najednou chtěl jen prostě a dětsky sloužit Pánu Bohu.

Ano, je to tak, bratři a sestry! Mocný Hospodin si schválně vybírá nás, maličké a nepatrné lidi bez moci a vlivu, aby skrze nás šířil radost a pokoj, aby skrze nás šířil evangelium.

II. Div se, člověče, že tě má Pán Bůh rád!

Pojďme dál. Žalmista nás vede také k údivu. Sděluje nám: *Div se, člověče, že Bůh právě s tebou vstoupil do vztahu.* David zpívá:

- ⁴ *Vidím tvá nebesa, dílo tvých prstů, měsíc a hvězdy, jež jsi tam upevnil: ⁵ Co je člověk, že na něho pamatuješ, syn člověka, že se ho ujímáš?*

Tento zpěvák pozoruje miliony zářících hvězd na tmavém nebi. A je v úžasu. Naprosto nedokáže pochopit, že Bůh, který toto všechno stvořil, pamatuje na člověka a ujímá se lidí. Vždyť co je člověk? Co jsem já, že by Bůh chtěl být zrovna se mnou ve vztahu? Bratři a sestry, žalmista neuvažuje jako nějaký chladný filosof či vědec. On se neptá sám sebe: *Co je člověk?*, aby si vzápětí moudře odpověděl. On se v modlitbě ptá Hospodina: *Co jsem já, Pane, že zrovna na mě pamatuješ? Co jsem já, Bože, že zrovna mě navštívuješ, že se mě ujímáš?*

Víte, Bible nám často připomíná, co jsme vlastně zač. Podle Žalmu 8 jsme malincí, nepatrní. Pouhé zrnko písku v moři. Pouhá vločka prachu na okně mrakodrapu. Pouhá tříška v lese. A zřejmě ještě mnohem, mnohem menší, když srovnáme sami sebe s širým vesmírem.

Ale to není všechno. Podle Písma jsme navíc pomíjiví. Dnes zde jsme a zítra tu možná nebudeme. Mojžíš teskně zpívá:

- ¹⁰ *Počet našich let je sedmdesát roků, jsme-li při síle, pak osmdesát, a mohou se pyšnit leda trápením a ničemnostmi; kvapem uplynou a v letu odcházíme.* (Ž 90:10)

Izajáš svému lidu připomíná:

- *Všechno tvorstvo je tráva a všechna jeho spolehlivost jak polní kvítí.* (Iz 40:6)

A do třetice: Nemáme se čím před Bohem pochlubit. Vždyť on ví, že jsme hříšní, neposlušní a vzpurní. Bildad, přítel ztrápeného Jóba, pronesl pravdivá slova:

- ⁴ *Což může člověk být před Bohem spravedlivý a čistý ten, kdo se zrodil z ženy? ⁵ Jestliže ani měsíc nesvítí jasně, nejsou-li ani hvězdy čisté před jeho zrakem, ⁶ což teprve lidský červ, lidský syn, červíček pouhý!"* (Jb 25:4-6)

Podle Bible je člověk 3N: *Nicotný, nestálý a ničemný.* To není zrovna moc radostná odpověď. Na druhou stranu: žalmista nám chtěl vlastně říct, kdo je Bůh! Ty, Bože, Stvořiteli veškerenstva, se ujímáš tak nicotného, nestálého a navíc ničemného tvorečka! Jak jsi láskyplný, milosrdný, shovívavý a trpělivý, Pane, že na nás lidi pamatuješ, že nás navštívuješ, že jsi s námi, že stojíš při nás!

Kdo z nás se zajímá o život otravné mouchy, když drží v ruce plácačku? Komu z nás leží na srdci život larvy, když pálí staré dřevo? Kdo z nás se snaží zachránit a milovat klíště, když si ho vytahuje z nohy? A vidíte! Bůh se o nás zajímá, žije s námi, miluje nás a dokonce nás zachraňuje. Div se, člověče a nepřestaň mu děkovat.

III. Přimkni se ke Kristu!

Žalmista nakonec zpívá o tom, že nás Bůh postavil doprostřed svého stvoření. Že nám svěřil vládu a moc nad tím, co sám přivedl k životu. (viz Gn 1)

- ⁶ *Jen maličko jsi ho omezil, že není roven Bohu, korunuješ ho slávou a důstojností. ⁷ Svěřuješ mu vládu nad dílem svých rukou, všechno pod nohy mu kladeš: ⁸ všechen brav a skot a také polní zvířata ⁹ a ptactvo nebeské a mořské ryby, i netvora, který se prohání po mořských stezkách.*

Bratři a sestry, možná některé z vás překvapí, že novozákonní autoři vnímali tyto verše jako proroctví o Pánu Ježíši Kristu. Poslechněme si, co se píše v listu Židům:

- ⁵ *Andělům Bůh také nepodřídil budoucí svět, o němž mluvíme, ⁶ kdežto o Synu je na jednom místě řečeno: 'Co je člověk, že ho máš, Bože, na mysli, a Syn člověka, že na něj hledíš?' ⁷ Jen nakrátko jsi ho postavil níž než anděly, pak jsi ho korunoval ctí a slávou, ⁸ všechno jsi podrobil pod jeho nohy.' Když mu tedy podrobil všechno, znamená to, že nezůstalo nic, co by mu nebylo podmaněno. Nyní ovšem ještě nevidíme, že by mu vše bylo podmaněno. ⁹ Ale vidíme toho, který byl nakrátko postaven níže než andělé, Ježíše, jak je pro utrpení smrti korunován ctí a slávou; neboť měl z milosti Boží zakusit smrt za všechny. (Žd 2:5-9; viz také 1K 15:25; Ef 1:21)*

Tedy ne my, lidé... Ale Pán Ježíš je tím Vládcem nad celým Božím stvořením. Boží Syn, který se stal člověkem. Svatý člověk, který visel na kříži jako prašivý zločinec. Tam za nás trpěl. Tam kvůli nám hříšným zemřel. Bůh ho však smrti neponechal. Vzkřísil Pána Ježíše Krista. A korunoval jej slávou a důstojností. Svěřil mu veškerou vládu nad svým stvořením. A to nikdo z nás na vlastní oči nevidí. A mnozí o tom pochybují. A další se tomu vysmívají. Ovšem my tomu věříme. Zrakem víry hledíme na Krista. A spěcháme, abychom se přimkli k tomu pravému Vládcovi celého stvoření.

Modlitba:

Pane Ježíši Kriste, ne nám, ale tobě Bůh svěřil všechnu moc nad stvořením. Ty vládneš tomuto světu, všem vládám a mocnostem, také všem lidem. A my vděčně tvé laskavé vedení přijímáme. Nechceme totiž vládnout sami sobě. Víme, že to neumíme. Přesvědčujeme se o tom pokaždé, když se ve své hříšnosti vzdálíme od tebe. Odpusť nám to, laskavý Pane. A dej, aby lidé kolem nás spolu s námi tebe chválili a k tobě se přimkli celým srdcem. Amen.

Píseň (3): 426

Ohlášky:

Bratři a sestry, s bratrem kurátorem Luděkem Mikáčem pevně doufáme, že dnes naposledy (a na dlouho naposledy) jsme pro vás natáčeli tyto bohoslužby. Příští neděli 17. května se totiž, dá-li Pán, budou konat bohoslužby v kostele. Dnes večer se sejde staršovstvo, aby projednalo a naplánovalo další postup. Prosíme, myslte na nás v modlitbách. Všechno potřebné vám sdělíme v následujících dnech. Sledujte naše webové stránky.

Dnešní sbírka je na potřeby našeho sboru. Můžete také přispívat na Jeronymovu jednotu – a to posláním příslušného obnosu na náš sborový účet: **1444717349/0800**. Variabilní symbol je **31520**. Příslušné informace k této sbírce naleznete na našich webových stránkách.

Nadále vkládáme krátká duchovní zamyšlení na náš sborový **youtube kanál: ČCE Javorník nad Veličkou**. Odkaz naleznete např. na našich **sborových webových stránkách**.

(<https://cce-javornik.estranky.cz/>)

Br. farář může i v této době vykonávat individuální návštěvy a pastorační péči, případně i vysluhovat v rodinách večeri Páně. Pokud máte zájem o jeho návštěvu či třeba jen o telefonický rozhovor, neváhejte br. faráře Petra Kulíka kontaktovat.

(mobil: 604 708 768; e-mail: petr.kulik@gmail.com)

Přímlybné modlitby a Modlitba Páně:

Hospodine, Pane náš,

Ty víš, že v těchto týdnech svět žije virovou pohromou, my řešíme dezinfekci, roušky, počty nakažených, uzdravených a podobné věci. A říká se, že hlavně lékaři a zdravotníci vedou s nálezou válku.

A tak nějak ve stínu tohoto dění zůstává nyní jiná událost, o které se podle plánů mělo hodně mluvit, a měly probíhat velké oslavy. Oslavy toho, že před 75 lety skončila v Evropě skutečná válka, ta 2. světová.

Děkujeme ti, že místo boje s koronavirem neřešíme skutečnou válku, to by byla mnohem větší pohroma. Děkujeme, že můžeme být spolu pravidelně v kontaktu aspoň takto, díky internetu. A že nás spojuje společná myšlenka na Tebe a na Tvého Syna Ježíše.

Přimlouváme za všechny, kdo nesou tíži té náročné situace – za lékaře, zdravotníky, záchranáře, výrobce různých zdravotnických potřeb, za policii a armádu, za vládu a mnohé další dobrovolníky a obětavé lidi. Prosíme, dávej jim sílu a naději, aby vydrželi do konce, který je snad už v dohledu.

A přimlouváme se také za ty, kteří mohou to dění sledovat jen zpovzdálí – za nemocné doma i v nemocnicích, v domovech důchodců a na dalších podobných místech. Potěšuj je v jejich samotě a ukazuj jim, že nejsou bezmocní, že se mohou, ba že se mají obracet k Tobě v modlitbách, že mohou čerpat sílu z Tvého Slova.

Přimlouváme se i za kazatele a jejich rodiny, aby dovedli rozdávat slova naděje.

Prosíme, osvěžuj nás svým požehnáním.

Prosíme, osvěž také naše louky, pole a zahrady vodou, tolik potřebují vláhu.

A dávej nám všem moudrost, abychom jednali rozumně a odpovědně dnes i v dalších týdnech, až se začneme vracet k normálnímu životnímu stylu.

Společně k Tobě voláme modlitbou, kterou nás naučil tvůj Syn Ježíš: **Otče náš...**

Kancionál: 531, 5-8

Poslání: ¹⁷ Prosím, aby vám Bůh našeho Pána Ježíše Krista, Otec slávy, dal ducha moudrosti a zjevení, abyste ho poznali ¹⁸ a osvěceným vnitřním zrakem viděli, k jaké naději vás povolal, jak bohaté a slavné je vaše dědictví v jeho svatém lidu ¹⁹ a jak nesmírně veliký je ve své moci k nám, kteří věříme. ²⁰ Sílu svého mocného působení prokázal přece na Kristu: Vzkřísil ho z mrtvých a posadil po své pravici v nebesích, ²¹ vysoko nad všechny vlády, mocnosti, síly i panstva, nad všechna jména, která jsou vzývána, jak v tomto věku, tak i v budoucím. ²² 'Všechno podrobil pod jeho nohy' a ustanovil jej svrchovanou hlavou církve, ²³ která je jeho tělem, plností toho, jenž přivádí k naplnění všechno, co jest. (Ef 1:17-23)

Požehnání: Ať vám Hospodin žehná a chrání vás, abyste mohli hledět na Hospodinovu dobrotivost v zemi živých. Ať vás Hospodin vede k naději a obdaří vaše srdce udatností. (Podle Ž 27:13-14)

Píseň (5): 419